

Nr 84.

Ankom till riksdagens kansli den 23 april 1941 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående understöd åt verkstadsskolor för viss arbetslös ungdom samt stipendier åt elever vid dylika skolor.

(2:a avd.)

I propositionen, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1941/42 har Kungl. Maj:t under åttonde huvudtiteln (punkterna 180 och 183 av det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 3 januari 1941) föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition i ämnet, som bleve riksdagen förelagd, beräkna för budgetåret 1941/42 dels till Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Understöd åt verkstadsskolor för viss arbetslös ungdom ett förslagsanslag av 1,040,000 kronor; dels ock till Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Stipendier åt elever vid verkstadsskolor för viss arbetslös ungdom ett förslagsanslag av 856,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en den 14 februari 1941 dagtecknad proposition, nr 72, under åberopande av vid sistnämnda proposition fogat utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att för budgetåret 1941/42 anvisa dels till Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Understöd åt verkstadsskolor för viss arbetslös ungdom ett förslagsanslag av 1,040,000 kronor; dels ock till Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Stipendier åt elever vid verkstadsskolor för viss arbetslös ungdom ett förslagsanslag av 800,000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, vad det förra anslaget beträffar, en anslagsminskning med 10,000 kronor. Det förutsattes, att anslaget skall utgå efter i stort sett oförändrade grunder. Departementschefen har erinrat om Kungl. Maj:ts i annat sammanhang framlagda förslag om statsbidrag till centrala verkstadsskolor och framhållit, att ett bifall till sistnämnda för-

slag icke behövde inverka på beräkningen av förevarande anslag för nästa budgetår.

Departementschefen har vidare erinrat, att han vid anmälan i årets statsverksproposition av vissa frågor om anslag för budgetåret 1941/42 till understöd åt anstalter för yrkesundervisning framhållit önskvärdheten av att läget på arbetsmarknaden beaktades vid prövning av frågor om understöd till yrkesutbildningsanstalter samt att för ändamålet samråd ägde rum mellan skolöverstyrelsen och statens arbetsmarknadskommission. Vad sålunda anförts ägde givetvis tillämpning jämväl på verkstadsskolorna för viss arbetslös ungdom.

Arbetsmarknadskommissionen hade framhållit, att såväl kommunala som enskilda undervisningsanstalter borde vara skyldiga att medverka till anordnande av sådan särskild utbildningsverksamhet, även utanför skolornas ordinarie ram, som kunde bli erforderlig på grund av inträdande arbetslöshet eller på grund av andra omständigheter, som kunde påkalla åtgärder i angivet hänseende. Vad kommissionen sålunda ifrågasatt ansåge departementschefen sig kunna förorda, såvitt anginge yrkesundervisningsanstalter. Lämpligen borde såsom villkor för statsbidrag till sådana anstalter gälla, att de underkastade sig de bestämmelser i angivna hänseenden, som kunde bli meddelade. Departementschefen förutsatte, att Kungl. Maj:t skulle äga att, därest riksdagen icke framställde erinran häremot, meddela i ämnet erforderliga föreskrifter.

Det borde ankomma på Kungl. Maj:t att meddela beslut om dispositionen av anslaget för nästa budgetår. I samband därmed torde jämväl, efter förslag av skolöverstyrelsen, böra meddelas föreskrifter rörande den undervisningsskyldighet, som skulle åligga rektorerna vid förevarande skolor. Behov av sådana föreskrifter hade befunnits föreligga. Även under budgetåret 1941/42 torde ur anslaget böra utgå medel till bestridande av kostnaderna för inspektion av verkstadsskolorna. I detta sammanhang ville departementschefen anmäla, att slöjd- och yrkeslärarnas riksförbund gjort framställning angående avlöning till sjukledig lärare vid verkstadsskolorna. Det syntes böra ankomma på Kungl. Maj:t att från fall till fall meddela föreskrifter i sådant avseende.

Ifråga om stipendieanslaget innebär Kungl. Maj:ts förslag en anslagsminskning med 100,000 kronor, sammanhängande med en motsedd minskning av medelsbehovet.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förevarande förslag och har icke funnit något att erinra mot vad departementschefen i detta sammanhang anför och föreslagit. Utskottet hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må för budgetåret 1941/42 under åttonde huvudtiteln anvisa

a) till *Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Understöd åt verkstadsskolor för viss arbetslös ungdom ett förslagsanslag av 1,040,000 kronor;*

Statsutskottets utlåtande Nr 84.

b) till *Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Stipendier åt elever vid verkstadsskolor för viss arbetslös ungdom ett förslagsanslag av 800,000 kronor.*

Stockholm den 22 april 1941.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 83.
